

«Тасдиқ мекунам»

Директори Маркази тадқиқоти стратегии
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
д.и.ф. профессор Нарзу Усмонзода Х.У.
аз « 19 » 08 соли 2024

ХУЛОСАИ

чаласаи умумии Раёсати таҳлили масъалаҳои макроиқтисодӣ, Раёсати тадқиқоти масъалаҳои соҳибкорӣ ва инкишофи бахши хусусӣ, Раёсати тадқиқоти масъалаҳои соҳавии Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба кори диссертатсионии унвонҷӯ – докторанти Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон н.и.и. Қаюмова Шаҳзода Тағаевна дар мавзуи “Такмилдиҳии дастгирии давлатии рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир дар Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.04. Иқтисодиёти соҳавӣ (08.00.04.01 - Иқтисодиёти саноат ва энергетика)

Диссертатсия дар мавзуи «Такмилдиҳии дастгирии давлатии рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир дар Тоҷикистон» аз ҷониби Қаюмова Шаҳзода Тағаевна дар Раёсати таҳлили масъалаҳои макроиқтисодии Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷро гардидааст.

Қаюмова Шаҳзода Тағаевна соли 1998 Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рудакӣ бо ихтисоси “Математика», соли 2008 Донишқадаи иқтисодии Тоҷикистонро бо ихтисоси «Умури гумрук» (дипломи аъло), соли 2017 Донишқадаи кӯҳӣ-металлургии Тоҷикистонро бо ихтисоси «Таъмини корхонаҳои саноатӣ бо барқ» хатм намудааст. Фаъолияти меҳнатии худро аз моҳи сентябри соли 1998 ба сифати омӯзгори МТМУ №-13, роҳбари созмонҳои талабагӣ ва муовини директори литсейи № 1-и ш. Кӯлоб идома додааст.

Солҳои 2008 – 2011 ба ҳайси мудири Бахши саноат, нақлиёт ва алоқаи МИХД- шаҳри Кӯлоб, солҳои 2011-2012 бо назардошти иваз гардидани сохтор дар мансаби мудири Бахши саноат, нақлиёт, энергетика ва коммуникатсияи МИХД-и шаҳри Кӯлоб фаъолият намудааст.

Солҳои 2012-2014 сармутахассиси Раёсати муассисаҳои таълимии Вазорати энергетика ва саноати Ҷумҳурии Тоҷикистон, солҳои 2014-2016 сармутахассиси Шуъбаи муассисаҳои илмию таълимии Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, солҳои 2016-2017 сардори Шуъбаи муассисаҳои илмию таълимии Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, солҳои 2017-2019 сардори Раёсати саноати сабук ва пиллаи Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият намудааст.

Солҳои 2019-2020 сардори Раёсати таҳлили масъалаҳои макроиқтисодии Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, солҳои 2020-2022, директори муассисаи давлатии таълимии “Коллеҷи омӯзгорӣ шаҳри Турсунзода”, солҳои 2022-2023, директори филиали бойгонии марказии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва солҳои 2023 - 2024 директори муассисаи давлатии таълимии “Литсейи касбии техникии сохтмони шаҳри Хучанд” кору фаъолият намудааст.

Аз соли 2015 то соли 2017 унвонҷӯи Донишкадаи соҳибкорӣ ва хизмат буда, тадқиқоти илмӣ номзадӣ худро дар мавзӯи “Рушди механизми дастгирии давлатии соҳибкорӣ саноатӣ дар минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон” таҳия ва бомуваффақият дар Шӯрои диссертатсионӣ яқҷояи Д999.020.02-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Донишгоҳи славянии Русияву Тоҷикистон дифоъ намуда, тахти фармоиши №131/нк-8 аз 15.08.2018 сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ гардид.

Аз соли 2020 то соли 2024 ба ҳайси унвонҷӯ-докторанти Маркази тадқиқоти стратегӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти илмӣ дошта, дар мавзӯи «Такмилдиҳии дастгирии давлатии рушди соҳибкорӣ саноатӣ рақобатпазир дар Тоҷикистон» диссертатсияи илмиашро ҷиҳати дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ барои муҳокима пешниҳод намуд.

Мавзӯи диссертатсияи Қаюмова Ш.Т. дар ҷаласаи Шӯрои олимони Маркази тадқиқоти стратегӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 16 январи соли 2020, протоколи №1 тасдиқ гардидааст.

Мушовири илмӣ: Абдуғаффор Рауфӣ – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, профессори кафедраи маркетинги соҳавӣ ва байналмилалӣи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон.

Докторант оид ба мавзуи диссертатсионӣ 33 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, 23 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионӣи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расонидааст.

Дар натиҷаи муҳокимаи кори диссертатсионӣ дар мавзуи «Такмилдиҳии дастгирии давлатии рушди соҳибкорӣи саноатӣи рақобатпазир дар Тоҷикистон» хулосаҳои зерин бароварда шуд:

Тавсифи умумии таҳқиқот

Баҳои кори иҷрошуда. Диссертатсияи унвонҷӯ-докторант Қаюмова Шаҳзода Тағоевна дар мавзуи «Такмилдиҳии дастгирии давлатии рушди соҳибкорӣи саноатӣи рақобатпазир дар Тоҷикистон» муҳим ва саривақтӣ ба ҳисоб меравад. Таҳқиқоти илмӣ бо забони шеваи тоҷикӣ ва бо асосноккунии илмӣ навишта шуда, таҳқиқоти анҷомёфта ба ҳисоб меравад. Дар кори илмӣ мақсад ва вазифаҳо пурра иҷро гардида, пешниҳод ва хулосаҳо асоснок гардидаанд.

Саҳми шахсии довталаб тадқиқоти комплексии илмиест, ки муаллиф мустақилона, мувофиқи мақсад ва вазифаҳои диссертатсия бо назардошти дастовардҳои илми ватанӣ ва хориҷӣ оид ба ин масъала иҷро кардааст. Саҳми шахсии довталаб дар таҳияи мавзӯи тадқиқоти диссертатсионӣ, таҳияи нақша ва барномаи гузаронидани тадқиқот, ҷамъоварии маълумоти зарурӣ ва баррасии адабиёти илмӣ ва нашрияҳои даврӣ оид ба бахшҳои тадқиқот, асосноккунӣ ва интиҳоби усулҳои коркарди иттилоот, тадқиқоти мустақим, таҳияи моделҳои математикии идоракунии равандҳои рушди объекти омӯзиш ва тафсири натиҷаҳои бадастовардаи муаллиф мебошад. Ҳамзамон миқдори зарурии мақолаҳо аз ҷониби муаллиф нашр гардида, дар апробатсия ва татбиқи натиҷаҳои тадқиқоти диссертатсионӣ бевосита иштирок кардааст.

Дарҷаи эътимоднокии натиҷаҳои тадқиқот бо равишҳои комплексӣ, системавӣ, кластерӣ ва институтсионалӣ ба масъалаи тадқиқшаванда, истинод ба асарҳои назариявӣю методӣи мавҷуда бахшида ба омӯзиши такмилдиҳии дастгирии давлатии рушди соҳибкорӣи саноатӣи рақобатпазир; усулҳои мувофиқи ҷамъоварӣ ва коркарди маълумоте, ки натиҷаҳои фаъолияти такмилдиҳии дастгирии давлатии рушди соҳибкорӣи саноатӣи рақобатпазирро тавсиф

мекунанд; дуруст истифода бурдани усулҳои умумиилмӣ, методи таҳлил ва синтез, таҳлилҳои иқтисодӣ - оморӣ, муқоисавӣ ва дигар методҳои тадқиқот таъмин карда мешавад.

Ҳадафи тадқиқоти диссертатсионӣ асосноккунии шароит, механизмҳои шаклгирӣ ва рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир дар Тоҷикистон ва минтақаҳои он вобаста ба тақмилдиҳии механизми дастгирии давлатии он мебошад.

Навгони илмӣ тадқиқоти диссертатсионӣ аз асосноккунии назариявӣ-методологии тақмилдиҳии дастгирии давлатии рушди фаъолияти соҳибкории саноатии рақобатпазир ва тарҳрезии тадбирҳои амалӣ доир ба истифодаи самараноки фишангҳои дастгирии давлатӣ ба рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир дар кишвар мебошад.

Ба навгониҳои илмӣ тадқиқот, ки натиҷаҳои бештар ва аҳамияти махсус доранд, инҳо дохил мешаванд:

– мушаххас кардани равишҳои назариявӣ-методологии рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир, ки нақш ва аҳамияти тақвияти дастгирии давлатии соҳибкории инноватсионӣ, таъсиси марказҳо ва минтақаҳои рушди саноат дар сохторҳои ҳудуди иқтисоди миллиро бо мақсади густариши махсусгардони фаъолияти истеҳсолии воридотивазкунанда ва ба содиротнигаронидашуда муайян менамояд. Дар ин замина, соҳибкории саноатии рақобатпазир чун маҷмуае аз тавонмандии сохторҳои соҳибкории саноатӣ таъриф мешавад, ки бо таваҷҷуҳ ба рушди қобилиятҳои инноватсионӣ, идоракунии, фаъолияти пешсафои (первентивии) маркетингӣ, мутобикшавӣ ба шароитҳои гуногуни иқтисодӣ ва фаъолияти бурунмарзӣ инчунин инкишофи сармояи инсонӣ дар сатҳи сифатан хуб ҳосил мешавад;

- асоснок намудани механизми иқтисодӣ ва ташкилии дастгирии давлатии соҳибкории саноатии рақобатпазир бо таваҷҷуҳ ва ғуруҳбандии усулҳои асосии дастгирии давлатии рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир дар асоси мушаххас намудани вазифаҳои асосии мақомоти марказӣ, ки имконияти рушди босубот ва устувори сохторҳои соҳибкориро дар заминаи кафолати таъмини фазои озоди рақобатӣ, сармоягузорӣ, ҷалби кадрҳои воқеан мутахассис, ворид намудани фановариҳои нав, ҷазб ва идғом (слияние и поглощение), ҳамгирӣ, кластеризатсия, мудирияти корпоративӣ ва инчунин, истифодаи самарабахши имкониятҳои шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ таъмин менамояд;

- низомбандии усулҳои баҳогузорию рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир бо назардошти таҳлили сатҳи таъминоти захиравӣ, зерсохторӣ ва иттилоотӣ-машваратии онҳо, ки имкон медиҳад самаранокии дастгирии давлатӣ чиҳати таъмини рақобатпазирии сохторҳои соҳибкории саноатӣ бо таваҷҷуҳ ба муттаҳид намудани усулҳои асосии дастгирии давлатии соҳибкории саноатии рақобатпазир дар кишвар ва минтақаҳои он, ки афзалияти равиши барномавӣ-ҳадафмандиро бо мақсади муайян намудани роҳҳои шаклгирӣ ва рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир бо дарназардошти натиҷаи сабтшуда, муқаррарсозии ҳаҷми таъминоти захиравӣ ва ҷустуҷӯи манбаъҳои молиявӣ инъикос менамояд, ошкор карда шавад;

- асосноккунии нақшаи рушди инноватсионии соҳибкории саноатии рақобатпазир кишвар дар асоси намунаи тавозуни байнисоҳавӣ бо назардошти дастоварди ҳадафҳои стратегии рушди иқтисоди миллӣ бар пояи баҳисобгирии пешбинишудаи қонеъ намудани талаботи ниҳоеи соҳаҳои саноати истихроҷ ва қорқард, ки тақмили минбаъдаи махсусқардонӣ, қонсентратсия, қооператсия ва ҳамқироии сохторҳои соҳибқориро дар заминаи принципҳои асосии равиши қластерӣ ва муқирияти қорпоративӣ тақозо менамояд;

-мушаххас намудани самтҳои асосии баланд бардоштани самаранокии фаъолияти соҳибкории саноатии рақобатпазир дар кишвар ва минтақаҳои он бо дарназардошти аниқ қардани самтҳои ояндадори рушди инноватсионии соҳибкории саноатии рақобатпазир мутобиқи ҳадафҳои стратегии рушди минтақаҳо, тақмили механизми дастгирии давлатии шаклҳои соҳибкории саноатии рақобатпазир дар асоси истифодаи равиши барномавӣ-ҳадафмандӣ ва тавсеаи механизми шарикии давлат ва баҳши хусусӣ бо тақя ба тақвияти дастгирии захиравӣ, инфрасохторӣ ва иттилоотии рушди фаъолияти соҳибкории саноатии рақобатпазир;

- қорқарди механизми инноватсионии дастгирии давлатии рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир дар Тоҷикистон, ки ба таъмини рақобатпазирии қорхонаҳои хурду миёнаи саноатӣ дар шароити Созмони Умумиҷаҳонии Савдо (СУС) ва тақмили механизми идоракунии ҳамқироии байналмилалии қорхонаҳои хурду миёна дар заминаи истифодаи самараноки захираҳои дохилии қорхона, тавоноии сармоёи инсонӣ ва иқтидори инноватсиониву соқиротии он чиҳати таъмини рақобатпазирӣ ва устувориашон ниқаронида шудааст;

- моделсозии шаклҳои афзалиятноки дастгирии давлатии рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва минтақаҳои он, ки вазни қиёсии омилҳои таъсиргузори инкишофи онҳоро (тағйирёбандаҳои мустақил), аз қабili фаъолияти самаранокии инноватсионӣ, озодии фаъолияти соҳибкорӣ, баробарии субъектҳои соҳибкорӣ, дахлнопазирии моликияти хусусӣ, ҳавасмандгардонии фаъолияти соҳибкорӣ ва рақобати одилона бо таваҷҷуҳ ба радабандии тағйирёбандаҳои вобаста аз дастгириҳои кредитиву молиявӣ, дастгириҳои инфрасохторӣ, дастгириҳои омӯзишӣ ва техникӣ, дастгирӣ дар самти таҳқиқоти илмӣ ва таҷрибавӣ ва дастгириҳои машваративу маркетингӣ мушаххас менамояд;

- пешниҳоди самтҳои асосии тақмили механизми рушди соҳибкории саноатии рақобатпазирӣ воридотивазкунанда бо таваҷҷуҳ ба коркарди механизми амалии таъмини самаранокии фаъолияти воридотивазкунанда дар асоси принсипи: «шарикӣ стратегӣ чун самти асосии пешбурди фаъолияти бурунмарзии корхона: гузариш аз муборизаи рақобатӣ ба ҳамкорӣ рақобатӣ дар ҳама самтҳо», ки баланд бардоштани самаранокии имтиёзҳои гумрукӣ ва андоз, тақмил додани механизмҳои субсидия, танзими ҳуқуқии муносибатҳои иқтисодӣ бо дарназардошти талаботи татбиқи барномаҳои миллӣ ва минтақавии воридотивазкунӣ ва танзими тарифии гумрукӣ ва фискалӣ, пурзӯр намудани вазифаҳои тақсимоӣ ва ҷубронии андозбандиро тақозо менамояд;

- муайян намудани имкониятҳои рушди соҳибкорӣ франчайзингӣ дар Тоҷикистон бо таваҷҷуҳ ба пешниҳоди роҳи усулҳои татбиқи он дар бахшҳои гуногуни саноати кишвар, ки ба таъмини рақобатпазирӣ корхонаҳои ватанӣ дар асоси истифодаи самаранокии фановариҳои нав, таҷрибаи кишварҳои хориҷӣ, брендҳои машҳур, менечменти пешрафта, бенчмаркетинг, тамғаи молӣ ва имиҷи ширкатҳои пешрафта нигаронида шудааст;

- коркарди дастурҳои методӣ ва тавсияҳои амалӣ ҷиҳати дастгирии давлатии соҳибкорӣ саноатии рақобатпазир бо таваҷҷуҳ ба дастгирии воридоти технологияи пешрафта, иттиҳоди ширкатҳои нав, озмоишгоҳҳо, сохторҳои молиявӣ дар марказҳои глобалии таҳқиқи технологияи нав ва паркҳои технологӣ, таъсиси ниҳодҳои молиявӣ-ҳамоҳангсозии рушди инноватсионӣ (иттиҳодияҳои бузург, ҳолдингҳо, кластерҳо, брокерҳои технологӣ ва ғайра) дар доираи амалисозии самтҳои афзалиятноки фаъолияти илмӣ ва техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Объекти тадқиқоти диссертатсионӣ корхонаҳои соҳибкории саноатии рӯ ба рақобатпазирӣ овардаи Тоҷикистон мебошад, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва тақмилдиҳии он вобаста ба дастгирии давлатӣ дар ин самт татбиқ мегарданд.

Аҳамияти назариявӣ ва илмӣ-амалии натиҷаҳои тадқиқот дар таҳияи муқаррароти илмӣ, назариявӣ-методологӣ ва воситаҳои методии тақмилдиҳии дастгирии давлатии рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир мебошад, ки аз тавсияҳо ва пешниҳодоти мушаххас барои тақмил додани дастгирии давлатии ташаққул ва рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир бо назардошти вазъи ҳозира, хусусиятҳои мушаххаси иҷтимоӣ-иқтисодӣ, ҳудудӣ ва эҳтиёҷоти объективии иқтисодиёти трансформатсионии бозори Ҷумҳурии Тоҷикистон иборат аст.

Татбиқи васеи натиҷаҳои кор имкон медиҳад, ки соҳибкории саноатии рақобатпазирӣ ватанӣ рушд ёфта, имконияти ҷалби васеи аҳоли ба шуғл, фаровон гардидани бозори истеъмолӣ ва бозори фуруши маҳсулотҳои тайёри саноатии истеҳсоли корхонаҳои саноатии рақобатпазир таъмин карда шаванд, чараёни татбиқи механизмҳои шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ суръат бахшида шуда, шаклу усулҳои инноватсионии ташкили истеҳсоли маҳсулоти корхонаҳои соҳибкорони саноатии рақобатпазирӣ ватанӣ амалӣ карда шаванд. Муқаррароти алоҳидаи тадқиқоти диссертатсионӣ ҳангоми омӯзиши фанҳои таълимӣ аз рӯи ихтисосҳои иқтисодию соҳибкорӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олӣ ва миёнаи касбӣ истифода мешаванд.

Мавҷудияти санади тасдиқунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ ё имконияти татбиқи онҳо дар истеҳсолот.

Татбиқи васеи натиҷаҳои кори илмӣ имкон медиҳад, ки дастгирии давлатии соҳибкории саноатии рақобатпазир босуръат рушд ёфта, дар ин замина соҳаи саноат воридот ва насби таҷҳизот ва технологияҳои муосир тақвият ёфта, истеҳсоли маҳсулоти рақобатпазир марҳила ба марҳила зиёд гардида, барои таъмини эҳтиёҷоти аҳолии кишвар ва ҳамзамон содироти молу маҳсулоти саноати дар бозорҳои минтақавӣ ва байналмилалӣ ба таври назаррас вусъат дода шавад, чараёни татбиқи механизмҳои шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ суръат бахшида шуда, шаклу усулҳои инноватсионии ташкили механизмҳои рушди соҳибкории саноатӣ амалӣ гарданд. Инчунин, санади тасдиқунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ ё имконияти татбиқи онҳо дар Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати саноат ва технологияҳои нави

Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳияи барномаҳои соҳавӣ ва истеҳсолот амалӣ гардидааст.

Натиҷаи тадқиқотро ҳамчунин метавон дар раванди таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олӣ ва миёнаи касбӣ ҳангоми омӯзиши фанҳои «Иқтисодиёти минтақа», «Иқтисодиёти соҳибкорӣ», «Менеджменти инноватсионӣ», «Иқтисодиёти корхона» ва «Асосҳои соҳибкорӣ» аз тарафи омӯзгорони ихтисосҳои иқтисодӣ мавриди истифода қарор гиранд.

Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ бо бандҳои зерини Шиносномаи тахассусҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 08.00.04 – Иқтисодиёти соҳавӣ (08.00.04.01–Иқтисодиёти саноат ва энергетика) мутобиқ аст: 1.Таҳияи методҳо, механизмҳо ва афзорҳои нав, мутобиқсозии мавҷудии онҳо дар амалқарди иқтисодиёт, ташкил ва идоракунии иттиҳодияҳои хоҷагидорӣ дар соҳаи саноат ва комплекси сӯзишвории энергетикӣ; 11.Асосҳои назариявӣ ва методии таъмини рақобатпазирии истеҳсолкунандагони маҳсулоти саноатӣ, ташаққул ва рушди истеҳсолоти саноатии воридотивазкунанда ва ба содирот нигаронидашуда; 12. Ҷойгиркунии ва асосҳои ташкил доир ба баланд бардоштани самаранокии истеҳсолоти саноатӣ ва энергетика; 13. Бизнес-ҷараёнҳо дар корхонаҳои саноатӣ ва энергетика. Назария ва методологияи коркард, банақшагирӣ ва ояндабинии бизнес-ҷараёнҳо дар соҳаҳои саноат ва энергетика; 17. Механизмҳои тағйирёбии шаклҳои моликияти (хусусигардонӣ, милликунӣ, ҳамгирӣ, ғайриинҳисорсозӣ ва ғайра) иттиҳодияҳои хоҷагидорӣ дар соҳаи саноат ва муттамаи сӯзишвории энергетикӣ ва арзёбии арзиши бозории онҳо. 18. Шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ дар саноат ва энергетика. Тартиби таҳия ва татбиқи лоиҳаҳои шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ дар соҳаҳои саноат ва энергетика, самаранокӣ; 35. Асосҳои назариявӣ ва методии ташаққулёбӣ ва рушди истеҳсолоти саноатии воридотивазкунанда ва ба содирот нигаронидашуда; 36. Дастгирии инфрасохториҳои рушди инноватсионии саноат ва энергетика. 37. Минтақаҳои саноатӣ ва шаҳракҳои саноатӣ. Нуқтаҳои рушди саноатӣ ва истифодаи самаранокӣ иқтисодии саноатӣ ва энергетикӣ.

Апробатсия ва татбиқи натиҷаҳои тадқиқот Нуқтаҳои асосии назариявӣ ва амалии тадқиқоти диссертатсионӣ дар конференсҳо ва семинарҳои ҷумҳуриявӣ, байналмилалӣ, дар семинарҳои илмӣ ва конференсҳои Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии

Тоҷикистон ва донишгоҳҳои кишвар тайи солҳои 2018-2023 муҳокима гардидааст.

Алоқамандии мавзуи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ.

Мавзуи кори таҳқиқотӣ ба самтҳои афзалиятноки рушди илмҳои иқтисодӣ дар ҷумҳурӣ робита дошта, аз ҷумла аз боби 1, зербоби 1.1-и Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, боби 5-и зербоби 5-и Барномаи саноатикунории босуръати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 ва дигар барномаҳои соҳавӣ иборат мебошад. Дар амалӣ намудани таҳқиқот оид ба ташкили фаъолияти рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир дар Тоҷикистон ва минтақаҳои он усулҳои эконометрикӣ, кортографӣ, кластерӣ, таҳлили муқоисавӣ, синергетикӣ ва ғ. истифода гардидаанд.

Интишор оид ба мавзуи диссертатсия. Нуқтаҳои асосӣ ва натиҷаҳои тадқиқоти диссертатсионӣ дар 33 кори илмӣ муаллиф дар ҳаҷми умумии 26,3 ҷузъи ҷопӣ ба нашр расиданд, ки аз ҷумлаи онҳо 23 мақола дар маҷаллаҳо ва нашрияҳои илмӣ дохилшуда дар номгӯи маҷаллаҳо ва нашрияҳои илмӣ тақризшуда ва тавсиядодаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, як монография ҷоп шудаанд.

Соҳтор ва ҳаҷми диссертатсия. Кори диссертатсионӣ аз муқаддима, панҷ боб, натиҷаҳо ва пешниҳодҳо, феҳристи адабиёти истифодашуда шомили 312 номгӯӣ ва рӯйхати мақолаҳои ҷопшуда 33 номгӯӣ иборат аст. Кори тадқиқотӣ дар 345 саҳифаи матни асосӣ, шомили 30 ҷадвал ва 22 расм баён шудааст.

РҶҶҲАТИ МАҚОЛАҲОИ ҶОПШУДА АЗ РҶҶИ МАВЗУЪ:

а) Мақолаҳои илмӣ, ки дар маҷалла ва нашрияҳои тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп гардидаанд:

[1-М]. Қаюмова Ш.Т. Такмили механизми идоракунии ҳамгироии байналмилалӣ корхонаҳои хурду миёна [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Паёми Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯзи Маркази тадқиқоти стратегӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон №1 (85) 2024 ISSN 2075 – 9584 С. 203-213.

[2-М]. Қаюмова Ш.Т. Таъмини самаранокии раванди инкишофи соҳибкорӣ инноватсионӣ дар бахшҳои саноат [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Паёми Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон. № 1(51) Душанбе, 2024. ISSN 2308-054X С.125-134.

[3-М]. Қаюмова Ш.Т. Таъмини рақобатпазирии корхонаҳои хурду миёнаи саноатӣ дар шароити СУС [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Ахбори Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. Шӯъбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ №3 (272) 2023. ISSN 2791-2634. С. 115-120.

[4-М]. Қаюмова Ш.Т. Моделсозии шаклҳои афзалиятноки дастгирии давлатии рушди соҳибкории хурду миёна дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Паёми Идоракунии давлатӣ. Нашрият Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. №4/2(64), 2023. ISSN 2664-0651 (Print) ISSN 2709-8567 (Online) С. 224-236.

[5-М]. Қаюмова Ш.Т. Такмили механизми рушди соҳибкории саноатии воридотивазкунанда [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Ахбори Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. Шӯъбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ №4 (273) 2023. ISSN 2791-2634. С. 115-123.

[6-М]. Қаюмова Ш.Т. Понятие «Конкурентоспособность региональной экономики» в современной трактовке [текст] / Ш.Т. Қаюмова П.А. Мухсинова.// Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. № 4/2(50) Душанбе, 2023. ISSN 2308-054X С. 186-195.

[7-М]. Қаюмова Ш.Т. Таъмини рақобатпазирии корхонаҳои хурду миёнаи саноатӣ дар шароити СУС [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Ахбори Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. Шӯъбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ №3 (272) 2023. ISSN 2791-2634 С. 115-120.

[8-М]. Қаюмова Ш.Т. Механизмы и инструменты регулирования в сфере предпринимательства: основные теоретические и практические подходы [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Ахбори Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. Шӯъбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ №4 (274) 2023. ISSN 2791-2634 С.109-121.

[9-М]. Қаюмова Ш.Т. Зарурати мониторинги амнияти сармоягузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [текст] / Д.Б. Қодирзода, Ш.Т. Қаюмова // Паёми Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз. Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. № 1(73), Душанбе – 2021. ISSN 2075 – 9584. С. 147-154.

[10-М]. Қаюмова Ш.Т. Формы государственной поддержки промышленного предпринимательства в регионах Республики Таджикистана [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Паёми “Идоракунии давлатӣ” // Нашрият Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. № 2 (46), 2020 апрел – июн. ISSN 2664-0651 (Print) ISSN 2709-8567 (Online) С. 36-46.

[11-М]. Қаюмова Ш.Т. Рушди соҳибкории саноатӣ омили асосии пешрафти иқтисодиёти кишвар ва таъмини сатҳи некӯахлоқии мардум. [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон бахши илмҳои иҷтимоӣ–иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ 2020. №2. ISSN 2413-5151 С.136-144.

[12-М]. Қаюмова Ш.Т. Имтиёзҳои давлатӣ барои беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Паёми Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз. Маркази тадқиқоти стратегияи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. № 1(69) Душанбе – 2020. ISSN 2075 – 9584 С. 68-77.

[13-М]. Қаюмова Ш.Т. Необходимость и меры государственной поддержки промышленного предпринимательства [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Паёми Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз. Маркази тадқиқоти стратегияи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. № 4 (72) 2020 Душанбе – 2020. ISSN 2075 – 9584 С. 141-149.

[14-М]. Қаюмова Ш.Т. Иқтисодиёти соҳибкории саноатӣ ва марҳилаҳои рушди он [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Паёми Донишгоҳи давлатии тибқи Тоҷикистон. № 1(30) Душанбе, 2020. ISSN 2308-054X С. 91-96.

[15-М]. Ташаккули ҳукумати электронӣ заминаи мусоид барои рушди иқтисоди рақамӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [текст] / Ш.Т. Қаюмова С.А. Азизов // Паёми “Идораи давлатӣ” Маҷаллаи илмӣ сиёсии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Типографияи «АГУППРТ». Душанбе – 2020. №4/1(48). ISSN 2664-0651 (Print) ISSN 2709-8567 (Online) С. 54-630,6 ҷ.ҷ.

[16-М]. Қаюмова Ш.Т. Иқтисодиёти рақамӣ ва муҳимияти татбиқи он дар рушди иқтисодиёти кишвар [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ (илмҳои табиӣ-риёзӣ)/ Нашрияти Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни. № 1-2 (1-2). Душанбе – 2019. ISSN 2707-9996 С. 74-78.

[17-М]. Қаюмова Ш.Т. Ҷалби сармоя – асоси рушди иқтисодиёт ва иҷтимоиёти минтақаҳо (дар мисоли Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон) [текст] / Ш.Т. Қаюмова, К. Юсуфбекова // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ (илмҳои табиӣ-риёзӣ)/ Нашрияти Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни. № 1-2 (1-2). Душанбе – 2019. ISSN 2707-9996. С. 61-66.

[18-М]. Қаюмова Ш.Т. Особенности управления собственным капиталом в устойчивых сельскохозяйственных организациях. [текст] / Ш.Т. Қаюмова Л.А.Запорожцева., Нежелская Е.Г., // Финансовый

Вестник ФГБОУ ВО Воронежский государственный аграрный университет имени императора Петра I, №4(28) 2016. ISSN 2040-6004. С 7-17.

[19-М]. Қаюмова Ш.Т. Отношения обмена в системе формирования экономического пространства. [текст] / Ш.Т. Қаюмова, А.В. Улезько, П.Б., Корецкий // Вестник Воронежского государственного аграрного университета имени императора Петра I, №2(49) 2016. ISSN 2071-2243. С. 155-163.

[20-М]. Қаюмова Ш.Т. Формирование и развитие системы государственного регулирования предпринимательства в условиях экономических реформ [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Вестник Таджикского национального университета, (научный журнал) Серия: Экономика. - 2015. - № 2/2 (161) С. 302-304.

[21-М]. Қаюмова Ш.Т. Системный анализ банкротства промышленных предприятий», [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Вестник Таджикский государственный университет права, бизнеса и политики (научно-теоретический журнал) №3/3, Худжанд-2015 С. 119-121.

[22-М]. Қаюмова Ш.Т. Нақши соҳибқории истеҳсоли дар минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Маҷаллаи «Идоракунии давлатӣ»-и Донишқадаи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон №4 (28), 2015 С. 203-210.

[23-М]. Қаюмова Ш.Т. Стратегия государственного регулирования и поддержка предпринимательства в условиях экономических реформ в Таджикистане [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Известия Академии Наук РТ, № 4(236), Душанбе – 2014, С. 58-61.

б) Монография ва брошюраҳо:

[24-М]. Қаюмова Ш.Т. Государственная поддержка промышленного предпринимательства в Таджикистане [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Под общ. ред. д.э.н., проф. Кадирзода Д.Б. и д.э.н., проф. Рауфи А. – Душанбе: “Хирадмандон”, 2019. С. 160

в) Мақолаҳое, ки дар дигар нашрияҳо ба таърифи расидаанд:

[25-М]. Қаюмова Ш.Т. Рушди соҳибқории саноатӣ дар минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Маводҳои конфронси илмӣ-амалӣ ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи: Муаммоҳои рушди соҳаи саноат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” “Донишгоҳи давлатии Хучанд”, Хучанд – 2024 С. 34-42

[26-М]. Қаюмова Ш.Т. Рушди соҳибқорӣи саноатии рақобатпазир-заминаи мусоид барои таъмини босуръати ҳадафи чорум [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Маводҳои конфронси илмӣ-амалӣ ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи: Самтҳои асосии рушди устувори иқтисодиёт, баҳисобгири, аудит ва таҳлил дар шароити муосир Муассисаи давлатии “Филиали Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибқорӣи Тоҷикистон дар вилояти Суғд” Хучанд. 30-апрели соли 2024 С 41-48

[27-М]. Қаюмова Ш.Т. Ускоренное развитие легкой промышленности Таджикистана [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Материалы республиканской научно-практической конференции на тему «Актуальные проблемы индустриализации Республики Таджикистан: проблемы и стратегии», издательство ООО «Мехрона -2017»:–Д.2019, С. 26 – 27

[28-М]. Қаюмова Ш.Т. Стратегия ва ҷанбаҳои рушди саноати кӯҳӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Маводҳои конфронси ҷумҳуриявӣ илмӣ – амалӣ бахшида ба Даҳсолаи байналмилалӣ “Об барои рушди устувор, 2018-2028” дар мавзӯи “Мавқеи ҷавонон дар таъмини ҳамгироии илм ва истеҳсолот ҳамчун асоси рушди устувори инноватсионӣ” матбааи “Нашри Камол”, Донишқадаи соҳибқорӣ ва хизмат, Душанбе – 2017. С. 25-29.

[29-М]. Қаюмова Ш.Т. Нақши соҳаи саноат дар рушди низомии молиявии кишвар дар шароити ҳамгироии иқтисодӣ [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Материалы республиканской научно-практической конференции на тему «Перспективы развития финансовой системы Республики Таджикистан в условиях экономической интеграции», 22-23 мая, издательство «Офсет империя» Душанбе – 2015 С. 31– 38

[30-М]. Қаюмова Ш.Т. Свободно-экономическая зона как фактор привлечения инвестиций в развитии промышленного предпринимательства [текст] / Ш.Т. Қаюмова, С.Х.Шамсиддинов // Материалы международной научно- практической конференции на тему «Бухгалтерский учет, анализ и аудит: Проблемы и перспективы развития в условиях глобализации», издательство «ИПС» Институт предпринимательство и сервиса, Душанбе – 2015 С. 264-266

[31-М]. Қаюмова Ш.Т. Таҷрибаи ҷаҳонии татбиқи дастовардҳои илмӣ-техникӣ дар рушди соҳибқорӣи истеҳсолӣ [текст] / Ш.Т. Қаюмова //Материалы республиканской научно-практической конференции на тему «Развитие малого и среднего предпринимательства в экономике Республика Таджикистан: тенденции и проблемы», издательство ЧП «Ахмедов Р.» Душанбе-2014 С. 290 – 298

[32-М]. Қаюмова Ш.Т. Методы снижения хозяйственных рисков на предприятии при внедрении инновационных технологий [текст] / Ш.Т. Қаюмова // Материалы республиканской научно-практической конференции на тему «Рушди саноати Ҷумҳурии Тоҷикистон: вазъи муосир ва инкишофи инноватсионӣ», издательство «Соҳибкор», Институт предпринимательство и сервиса Таджикистана, Душанбе-2013с. С. 79 – 82

[33-М]. Қаюмова Ш.Т. Подготовка современных специалистов-экономистов для инновационного развития отраслей экономики Таджикистана [текст] / Ш.Т. Қаюмова А.Р.Хасанов // Материалы 3-ей международной научно-практической конференции на тему «Модель подготовки специалистов новой формации, адаптированных к инновационному развитию отраслей», 2-3 ноября 2012г в Технологический университет Таджикистана, ЧДММ «Офсет» 2012г. С. 101-104.

ҚАРОРИ ЧАЛАСА

Чаласаи умумии Раёсатҳои Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, пас аз муҳокимаи диссертатсияи Қаюмова Шаҳзода Тағавна дар мавзӯи «Такмилдиҳии дастгирии давлатии рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир дар Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси аз рӯи ихтисоси 08.00.04. Иқтисодиёти соҳавӣ (08.00.04.01-Иқтисодиёти саноат ва энергетика) шунидани тақризи мушовири илмӣ –д.и.и., профессор Рауфӣ А., баромади д.и.и., профессор Пиризода Ҷ.С., д.и.и., профессор Мирсаидов А.Б., д.и.и. профессор Ашуров И.С., ва баромади аъзои даъватшудаи Шурои диссертатсионии 6D.KOA-015 назди Донишгоҳи техникии Тоҷикистон д.и.и. профессор Исайнов И.Р. чаласаи умумии раёсатҳои Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси натиҷаҳои овоздиҳии кушода ва ҳулоаи пешниҳодгардида оид ба мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба Шиносномаи ихтисос, навгонии илмӣ, аҳамият ва ҳулоаҳои диссертатсия, инчунин, натиҷаҳои корҳои нашршудаи диссертатсияи Қаюмова Шаҳзода Тағавна,

қарор мекунад:

1. Диссертатсияи Қаюмова Шаҳзода Тағавна дар мавзӯи «Такмилдиҳии дастгирии давлатии рушди соҳибкории саноатии рақобатпазир дар Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.04.

Иқтисодиёти соҳавӣ (08.00.04.01 - Иқтисодиёти саноат ва энергетика),
ҷавобгӯ ба талаботи муқарраргардида арзёбӣ мегардад ва барои Ҷимоя
ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-015-и назди Донишгоҳи техникии
Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад.

Ҳангоми овоздиҳӣ ба масъалаи мазкур 15 нафар иштирок
доштанд, аз онҳо бо ҳуқуқи овоздиҳӣ 9 нафар.

Натиҷаҳои овоздиҳии кушода чунин аст:

Тарафдор - 9 нафар

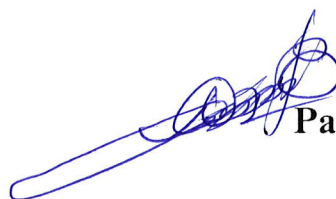
Зид - нест

Бетараф - нест

Хулоса дар ҷаласаи умумии Раёсатҳои Маркази тадқиқоти
стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз санаи «16»
08 соли 2024, № __ қабул шудааст.

Раиси ҷаласа:

Коршиноси Раёсати таҳлили масъалаҳои
макроиқтисодии Маркази тадқиқоти
стратегии назди Президенти Ҷумҳурии
Тоҷикистон,
доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор

Раҳматзода Р.

Котиби ҷаласа:

Сардори Раёсати таҳлили
масъалаҳои макроиқтисодӣ
номзади илмҳои иқтисодӣ

Рустамҷони С.Қ.

Дурустии имзоҳои Усмонзода Х.У., Раҳматзода Р. ва Рустамҷони С.Қ.–
ро тасдиқ мекунам:

Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
Маркази тадқиқоти стратегии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шодиева З.Д.